

Dato 8. mars 2021
Saksnr.: 2021002668-1
Saksbehandler Øyvind Haarr
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
23.03.2021

ADMINISTRATIV SAK

Lokalisering av hjemmetjenesten avdeling Songdalen

Forslag til vedtak

1. Helseutvalget tar saken til orientering

Sammendrag

Hjemmetjenesten i Songdalen er kommunens minste avdeling i hjemmetjenesten. I 2020 gikk avdelingens ambulerende hjemmetjenester ca. 3,3 mill. kr i underskudd. Det vil ikke være mulig å bedre resultatet nevneverdig i 2021 uten større organisatoriske endringer.

Erfaringer fra både gamle Søgne og gamle Kristiansand viser at å samle flere hjemmetjenesteavdelinger i samme arbeidsmiljø, gjør det mulig å drive effektivt, blant annet siden større enheter lettere kan håndtere svingninger i volumet i tjenesten. En får også gode arbeids- og fagmiljøer som bedrer rekruttering, og en får verdifull fleksibilitet som muliggjør en optimal drift. Erfaringer viser at en opprettholder god kvalitet og dette kommer brukerne til gode.

En samlokalisering av avdelingene i Søgne og Songdalen på Tangvall vil være et organisatorisk grep for å ta tjenesten videre i denne retningen. På Tangvall er det nå en svært god mulighet for å skape en ny felles arbeidsplass for alle avdelingene når Kleplandstunet står ferdig våren 2021. Lokalene er fremtidsrettet og store nok, og dagens lokaler i Songdalen egner seg uansett ikke på lang sikt.

Forslaget om samlokalisering har vært grundig utredet sammen med ansatte og ansattes representanter. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud peker på at det har vært omfattende medvirkningsprosesser der ansatte har vært involvert over tid. De peker også på viktigheten av å sikre like rammevilkår i alle kommunens avdelinger, og at en beslutning nå ikke bør utsettes lenger.

En sammenslåing framstår som nødvendig av følgende grunner:

1. Sikre likebehandling: Kommunen skal gi tjenester på likt nivå med samme kvalitet uavhengig av hvor i kommunen brukeren bor.
2. Demografi: Befolkningssammensetningen de neste årene vil endre seg, og for å gi gode tjenester må det sikres bred kompetanse og stor fleksibilitet i tjenesten.
3. Større enheter gir samlet sett bedre tjenester og ressursutnyttelse: Erfaringer fra andre samlokaliserte avdelinger viser at det gir både faglige og ressursmessige gevinster som kommer brukerne til gode.

Med en sammenslåing av tjenestene i nye lokaler på Tangvall kan det oppnås blant annet:

- Avdelingene kan nyttiggjøre seg felles og effektiv bruk av lokaler, som fremmer samarbeid og gir et sterkere fagmiljø som bidrar til å sikre rekruttering.
- En kan benytte personell på tvers ved svingninger, dette gir mer stabilitet i stillinger for ansatte, og mindre bruk av midlertidig arbeidskraft.
- En kan optimalisere ressurser som benyttes til ledelse.

Konsekvensen av å videreføre avdelingen i Songdalen som nå er blant annet:

- Avdelingen vil fortsatt gå ca. 3 mill. kr. i underskudd årlig, og dersom dette skal kompenseres på samme måte som i 2021, bør øvrige avdelinger gis samme driftsvilkår. Dette vil ha en årlig kostnad på opp mot 65 mill. kr. i året.
- Avdelingen trenger nye lokaler, og dette vil ha en høy kostnad.
- En liten avdeling kan ikke sikre at en kan gi tjenester med rett kompetansenivå til alle brukerne for de tjenester det er fattet vedtak om. Dette er spesielt krevende i ferier, ved fravær og når det skjer større svingninger i aktivitet.

Samlokalisering av avdelingene i Søgne og Songdalen framstår som nødvendig av både faglige og økonomiske årsaker, og for å sikre brukerne i Songdalen gode og effektive tjenester også på lang sikt. På linje med hovedtillitsvalgte og vernesiden er også direktøren av den klare oppfatningen at samlokalisering bør gjennomføres. Da kan en sikrer en samtidig innflytting når lokalene i Kleplandstunet står ferdig våren 2021.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Oppsummering av medvirkningsprosesser

Vedlegg 2 - Helsetjenester i hjemmet - tjenestebeskrivelse for hjemmesykepleie

Vedlegg 3 - Praktisk bistand - tjenestebeskrivelse hjemmehjelp og daglige gjøremål

Vedlegg 4 - Swot okt 2020 - Samlokalisering av hjemmetjenesten i Søgne og Songdalen

Vedlegg 5 - Swot feb 2021 - Samlokalisering av hjemmetjenesten i Søgne og Songdalen

Vedlegg 6 - ROS-analyse

Saksutredning

Sak om [driftstilpasninger for hjemmetjenesten](#) i Songdalen ble behandlet i Helseutvalget 22. september 2020. Det ble i saken belyst hvordan hjemmetjenesten er organisert, finansiert og drevet. Hjemmetjenesten i avdeling Songdalen hadde i starten av 2020 en drift som ville gitt store budsjettoverskridelser dersom driftstilpasninger ikke ble gjennomført.

I etterkant av første tertial 2020 ble det derfor gjennomført omstillinger med personellreduksjon slik at avdeling Songdalen kunne nærme seg bemanningsnivået til øvrige avdelinger for hjemmetjenester i kommunen.

I tillegg ble det gjennomført en regnskapsmessig tilpasning som forberedelse i å overføre drift av omsorgsboliger til Songdalstunet omsorgssenter. Dette for å følge opp den organiseringen som er valgt for omsorgsboliger i kommunen.

Alene er ikke tilpasningene tilstrekkelig for å etablere en drift som over tid vil fungere godt innenfor de tildelte budsjetttrammene. En samlokalisering med andre hjemmetjenesteavdelinger, der en får en robust og fleksibel tjeneste med god kvalitet, er pekt på som et sentralt tiltak for å følge opp dette.

Helseutvalget vedtok at endelig beslutning om eventuell flytting av avdelingen for hjemmetjenester i Songdalen skulle gjøres på bakgrunn av økonomiplan 2021-24.

I behandlingen av [økonomiplan 2021-2024](#) i bystyret 16. desember 2020, ble følgende vedtatt:

«Det legges opp til videre drift av sonekontoret i Songdalen i en periode inn i 2021, frem til evaluering, drøfting og kostnadsberegning er gjennomført. De ansattes organisasjoner skal fortsatt involveres i prosessen. Bystyret er opptatt av at pasientene i denne sona skal få like gode og effektive tjenester som ellers i kommunen.»

Bystyret avsatte 3 mill. kr til drift for oppfølging av vedtaket, begrenset til 2021.

Situasjonen for hjemmetjenesten i Songdalen i 2020 frem til i dag

Hjemmetjenesten i Songdalen ble etter kommunesammenslåingen organisert som en av 15 avdelinger i kommunen som gir tjenester med hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

Etter kommunesammenslåingen ble bemanningen videreført slik den hadde vært i gamle Songdalen. En startet samtidig opp med vedtatt økonomimodell (ISF-innsatsstyrt finansiering), som bygde på samme modell som gamle Kristiansand hadde benyttet.

I starten av 2020 var det ønskelig å se hvordan aktiviteten var opp mot eksisterende drift, før en vurderte eventuelle justeringer.

Det ble tidlig i 2020 klart at bemanningen fra 2019 lå betydelig over det aktivitetsnivået som vedtaksmengden i Songdalen gir ISF-budsjett til. I arbeidet med budsjettrevisjon i 1. tertial i 2020, ble det klart at større driftstilpasninger var nødvendig. På dette tidspunktet tilsa prognoser at avdelingen ville gå over 11 mill. kr. i underskudd på årsbasis for både hjemmetjenesten og de tilhørende omsorgsboligene.

Tiltak med driftstilpasninger i 2020

For å møte noen av utfordringene i den økonomiske situasjonen i Songdalen, ble det våren 2020 igangsatt et arbeid for å gjennomføre aktuelle tiltak for å tilpasse driften til vedtatt finansieringsmodell og samtidig opprettholde gode tjenester til innbyggerne.

Tiltakene tok utgangspunkt i en viktig forutsetning om at tjenester skal gis i henhold til de vedtak om tjenester som er fattet. Brukerne i avdeling Songdalen skal få gode tjenester med samme kvalitet og tilgjengelighet som øvrige brukere i kommunen.

Tiltakene som ble gjennomført våren 2020 kan oppsummeres med:

1. Reduksjon i bemanning

Bemanningen ble tilpasset for å nærme seg det nivået som vedtaksmengden i Songdalen har finansiering til. Anslagsvis 5 årsverk ble redusert etter en forutgående grundig prosess med tillitsvalgte og ansatte. Ansatte som ble direkte berørt fikk nye oppgaver i kommunen.

2. Avklaring om bruk av lokaler i Finsland

I Finslandsområdet er det brukere som følges opp av hjemmetjenesten i Songdalen, og her ser en at volumet kan svinge. Det er om lag 20 kilometer mellom avdelingskontoret i Songdalen og Finsland. Avdelingen har et kontor i Kilen i Finsland, som kan benyttes av ansatte ved behov, og der en tidligere også hadde oppmøte for ansatte. Oppmøtested har vært drøftet med ansatte, verneombud og tillitsvalgte. Det er nå stor enighet om et felles oppmøtested på avdelingskontoret på Nodeland slik at ansatte som følger opp arbeidslister i Finsland, kan være en del av et felles arbeidsmiljø.

3. Omsorgsboliger ble skilt ut fra øvrig aktivitet i hjemmetjenesten

Omsorgsboligene på Nodeland ble skilt ut fra den ambulerende hjemmetjenesten i Songdalen organisatorisk og regnskapsmessig. Dette var hensiktsmessig og ble gjennomført i tråd med den vedtatte organiseringen etter kommunesammenslåingen. Endringen har ikke være kontroversiell for brukere eller ansatte. Gamle Songdalen hadde planlagt dette tiltaket fra før sammenslåingen siden personell til omsorgsboligene ikke skulle lokaliseres sammen med hjemmetjenesten i fremtidige kontorer på togstasjonen på Nodeland.

Tiltakene som ble iverksatt våren 2020, medførte gode avklaringer om videre drift av tjenester i Finsland og omsorgsboligene, samt at en reduserte budsjettoverskridelsene betydelig. Avdelingen har etter endringene likevel økonomiske og faglige driftsutfordringer som øvrige avdelinger i kommunen ikke har. Hovedgrunnen for det er at Songdalen er den minste avdelingen for hjemmetjenester i kommunen.

Underveis har det vært grundige prosesser med ansatte, tillitsvalgte og verneombudene i endringsprosessene. En har gjennomført drøftinger, og lagt til rette for nødvendig medvirkning. (Se vedlegg 1 for oversikt over dette).

Samlokalisering med avdelingene i Songdalen og Søgne

I forbindelse med forarbeid til økonomiplanen for 2021-2024 ble det vurdert tiltak med samlokalisering av avdelingen i Songdalen med andre avdelinger.

Utgangspunktet for dagens organisering og plassering av avdelingene i kommunens hjemmetjenester, er basert på erfaringer over tid med både små og store hjemmetjenesteavdelinger. Gamle Kristiansand har de siste 10-15 årene prøvd ut ulike organiseringer av hjemmetjenesten der en også har hatt samme type innsatsstyrte finansiering som Kristiansand kommune har i dag. En har gjennom årene fått mye erfaring med både større og mindre enheter, og med hvordan en kan oppnå en effektiv og faglig robust drift der en samtidig opprettholder en god kvalitet. Gamle Søgne har også hatt en løsning med to samlokaliserte avdelinger.

Større enheter gir et grunnlag for å gi brukerne gode tjenester, ved at det får et fagmiljø og et arbeidsmiljø som gjør at tjenestene er attraktive på arbeidsmarkedet, samt at det gir fleksibilitet for å håndtere svingninger i volumet i løpet av året på en effektiv måte.

Med den pågående byggingen av Kleplandstunet på Tangvall, er det allerede planlagt romslige lokaler for hjemmetjenesten i Søgne. Her er det gode muligheter til å ha felles kontorer med alle tre avdelinger, der en også slår sammen og reduserer til to avdelinger.

Ved en samlokalisering er det et stort potensial for en effektiv drift, som både blir mer bærekraftig med hensyn til økonomi, kompetanse, fleksibilitet og en får en fremtidsrettet drift som er mindre enn med dagens avdeling som er relativt liten.

Forvaltning og finansiering av hjemmetjenestene

Hjemmetjenester tildeles ved at forvaltningsavdelingen fatter vedtak om hjemmetjenester i tråd med lovverk og gjeldende tjenestebeskrivelser hvor likebehandling er et grunnleggende prinsipp. Forvaltningsmodellen skal sikre at alle innbyggerne gis like tjenester uavhengig av hvor i kommunen de bor.

Hjemmetjenestene i kommunen utføres utelukkende på bakgrunn av vedtak fattet av forvaltningsavdelingen. Dette er et sentralt prinsipp i den bestiller-utfører-modellen som er vedtatt benyttet i Kristiansand kommune. Det vises til [sak i fellesnemnda for nye Kristiansand 27. november 2018](#).

Innsatsstyrt finansiering (ISF)

Ved tildeling av tjenester fra forvaltningsavdelingen får utførende hjemmetjenesteavdeling tilført nødvendige økonomiske rammer ut fra vedtatt aktivitet. Dette følger av modellen for innsatsstyrt finansiering som er vedtatt benyttet i Kristiansand kommune.

Innsatsstyrt finansiering av hjemmetjenesten legger til rette for å fordele budsjettmidler rettferdig mellom avdelingene, det gir insentiv til en effektiv drift, og det gjør at en ut fra overordnede føringer kan fordele ressurser ut fra innbyggernes behov for hjemmetjenester.

I hjemmetjenesten fastsettes det ISF-priser som gir en inntekt til hver avdeling for antall:

- Timer
- Besøk*
- Brukere
- Trygghetsalarmer

*) Avdelinger med lange kjøreavstander har 30 prosent høyere ISF-pris (inntekt) per besøk. Avdelingene Songdalen, Søm/Randesund og Søgne vest har slik tilleggsfinansiering.

Lokalisering av hjemmetjenesten i kommunen

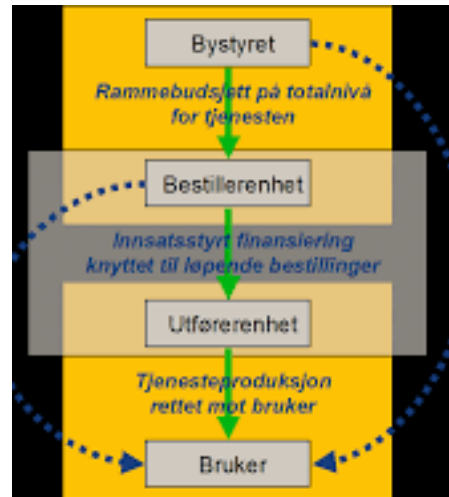
Tjenestene som avdelinger skal utføre vil i løpet av året variere i volum. Nye boligkomplekser som bygges kan eksempelvis øke antall brukere, og dette øker aktiviteten. Når brukere med store hjelpebehov kommer til eller faller fra på grunn av endret behov, flytting og dødsfall, kan bemanningsbehovet ofte brått endres.

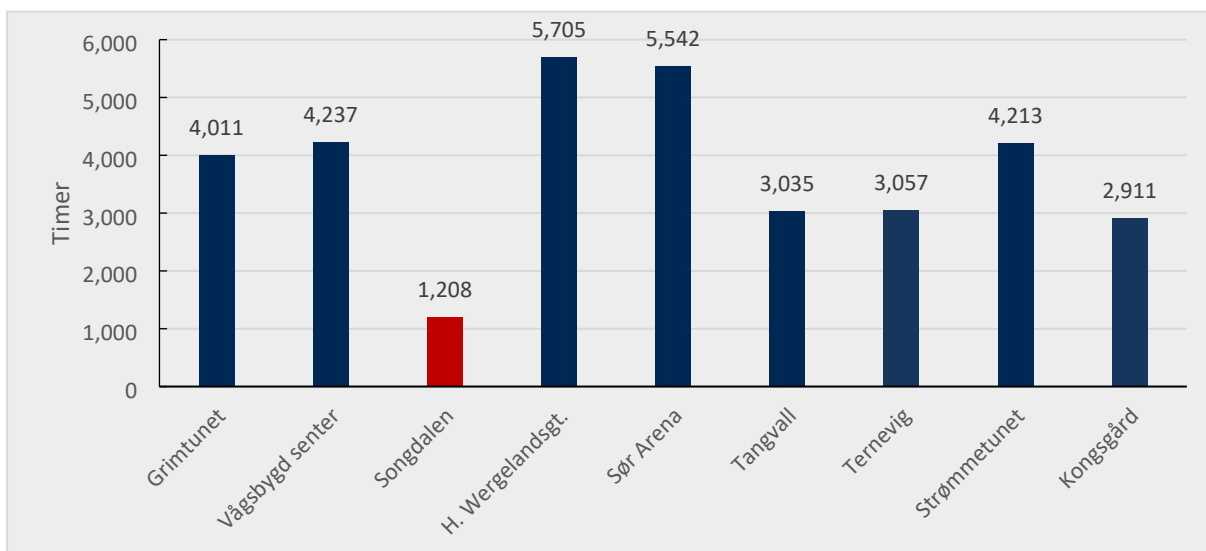
Små driftsenheter har en erfart at ikke har tilstrekkelig aktivitet og oppgaver til å få en stabil drift, når svingninger skal håndteres. Det medfører krevende omstillinger og dyrere løsninger når en eksempelvis skal redusere bemanning når vedtaksmengde går betydelig ned. Driftsenheter med større aktivitetsvolum har mindre svingninger, og en har også fleksibilitet på tvers av avdelinger når avdelinger er samlokalisert.

Hjemmetjenesten er en ambulant tjeneste med hovedarbeidsplass hjemme hos den enkelte bruker. Hvor kontorene er lokalisert er ikke avgjørende for kvaliteten på tjenesten som gis. En har derfor sett store gevinster med å samle flere hjemmetjenesteavdelinger i felles lokaler, selv om dette kan gi noe mer transporttid.

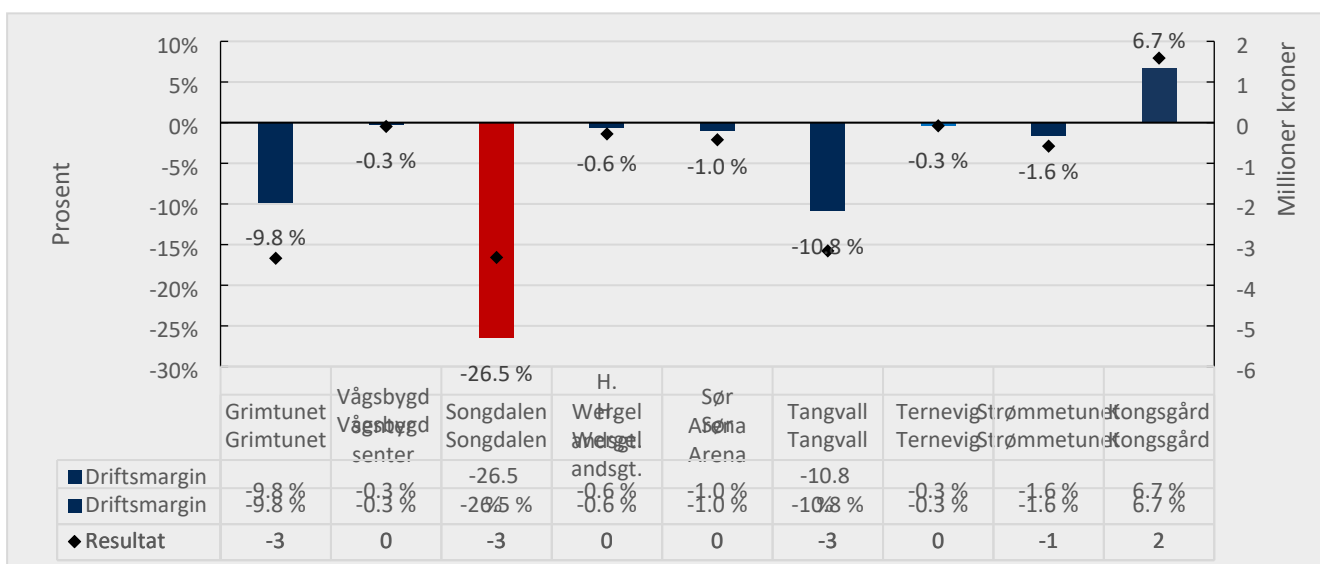
Økonomi og aktivitetstall

Avdelingen i Songdalen er kommunens minste hjemmetjenesteavdeling, og det er hovedforklaringen på hvorfor avdelingen ikke kan ha like høy effektivitet som andre avdelinger.

Figuren over viser gjennomsnittlig antall timer per måned for lokasjonene til hjemmetjenesteavdelingene. Av de ulike lokasjonene har kontoret på Nodeland om lag 2,5 ganger lavere aktivitet enn avdelingene på Tangvall, Ternevig og Kongsgård. Bildet er tilsvarende med antall brukere og antall besøk.

Når en ser på sammenheng mellom utført aktivitet og regnskap, viser tallene at avdelingen i Songdalen har vesentlig dyrere drift sammenliknet med øvrige avdelinger. Avdelingene både på Grimtunet, i Songdalen og på Tangvall hadde i 2020 underskudd på i overkant av 3 mill. kroner. Dersom man korrigerer for størrelsen på avdelingene, kommer det imidlertid tydelig frem at driften i Songdalen er svært kostbar. Driftsmarginen er -27 %, som betyr at avdelingene går med et underskudd på 27 kroner per 100 kroner i inntekt.

Driftstilpasninger gjennom året og koronapandemien kan gi utslag på tallene, men totalbildet viser at høye kostnader i Songdalen kan relateres til et lavere aktivitetsvolum enn øvrige avdelinger.

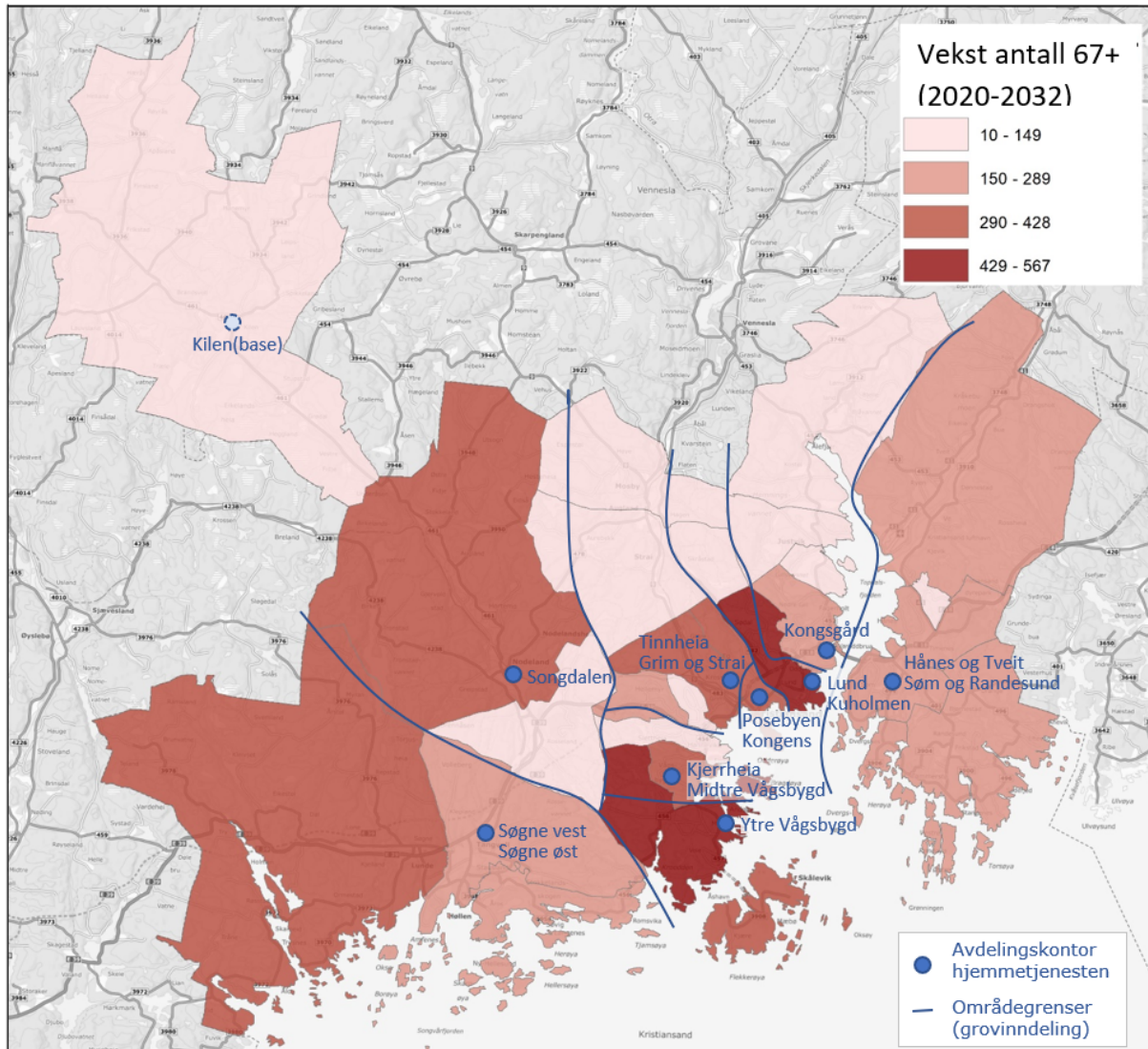
Oppsummert viser økonomitallene for avdelingen i Songdalen at det fortsatt er behov for driftstilpasninger for å kunne drive på samme nivå som andre avdelinger i kommunen.

Avstander

Avdelingene i hjemmetjenesten er forskjellige med hensyn til geografisk utstrekning, aldersfordeling og bosettingsmønster. I områder med stor grad av leilighetsbebyggelse

kan oppdrag gjøres både til fots og på sykkel, og spesielt i områdene Kvadraturen og Lund har en på grunn av dette lite transportaktivitet med bil.

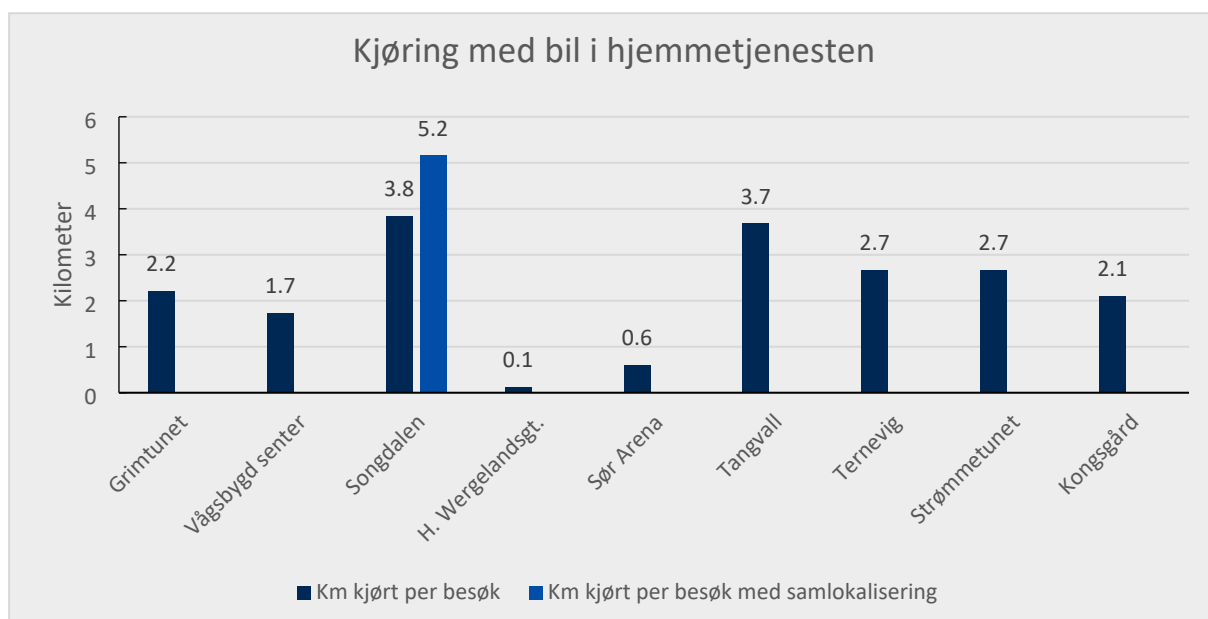
I Songdalen er en stor del av innbyggerne bosatt i noen få større boligområder rundt Nodeland, og mellom Nodeland og Tangvall.

Alle avdelingene har i uke 6 i 2021 gjennomført en måling av bilkjøring på hjemmetjenesteoppdrag. Kartleggingen viser at Songdalen og Søgne har ganske lik kjøreavstand per utført besøk. Ytre Vågsbygd (Ternevig) og Hånes/Tveit og Søm/Randesund (Strømmetunet) har også høy andel bilkjøring.

Songdalens kjøreavstander skyldes i stor grad avstanden på ca. 20 km mellom Nodeland og Finmland. Antall brukere og vedtakstimer i Finmland er ikke stort nok til at en kan ha oppmøtested her, og Songdalen har derfor mer bilkjøring enn andre avdelinger siden det blir flere turer daglig mellom Nodeland og Finmland.

Oppdrag i Finmland som ikke er planlagt på arbeidslister, er utrykning på trygghetsalarmer. I de siste 6 måneder i 2020, var det behov for å følge opp brukere i Finmland som utløste trygghetsalarmen ca. 3 ganger per uke (hvor en enkelt bruker stod for to av tre hendelser). Dette er få hendelser siden det er få trygghetsalarmbrukere i Finmland. Kommunen har vedtatt mål om å nå fram til bruker innen 30 minutter ved utløst alarm. Personell er også i en del tilfeller i nærheten, og da vil ventetiden være kort, mens den kan bli 25-30 minutter dersom en kjører fra Nodeland og Tangvall.

Konsekvenser av å opprettholde nåværende driftsnivå i Songdalen

En videreføring av driftsnivået i Songdalen likt som i 2020, vil kunne tilsi et resultat der en vil gå ca. 3 mill. kr i underskudd i året. For 2021 blir dette dekket opp av tilleggsbevilgningen som ble vedtatt av bystyret i økonomiplanen 2021-2024.

Fra 2022 er det ikke lagt inn tilsvarende bevilgning for å videreføre samme drift som nå.

Å videreføre tjenesten i Songdalen med samme kvalitet på tjenestenivå som resten av kommunen, medfører at en må opprettholde dagens bemanning, med de kostnader det har. Dette gir lite hensiktsmessig bruk av kompetanse, der en også får «slakk» i tjenesten og der personalressurser ikke benyttes fullt ut. Det er i tillegg en fare for at det utvikler seg praksis der brukerne får tjenesten levert på annen måte enn i resten av kommunen. Dette er utfordrende når en skal følge et prinsipp om likebehandling, og sikre at alle får lik tjeneste uavhengig av bosted i tråd med de vedtatte tjenestebeskrivelsene (vedlegg 2 og 3).

Å følge prinsipper om like rammebetingelser i alle deler av kommunen vil komme brukerne til gode. Det er også i tråd med målet om å være en hjemmetjenestekommune, der innbyggerne kan bo trygt og godt hjemme så lenge som mulig.

En helt annen finansiering i Songdalen sammenliknet med resten av kommunen, gjør at en samlet sett også får mindre ressurser til andre tjenester, og det vil utvikle seg forskjeller i tjenestenivået mellom avdelinger.

Dersom en skal videreføre tjenestenivået i Songdalen som nå, der resten av hjemmetjenesten i kommunen finansieres tilsvarende, tilsier dette en årlig kostnad på opp mot 65 mill. kr.

Med å videreføre avdelingen i Songdalen som nå, vil avdelingen ikke være like fleksibel og robust som på øvrige lokasjoner til hjemmetjenesten. Det kan bli krevende å opprettholde nødvendig kompetanse og rekruttering på lang sikt. En ser også at ledelsen av avdelingen blir sårbar ved fravær, og der leder ikke har andre administrative ressurser i nærheten. Erfaringer fra andre samlokaliserte avdelinger viser at tett samarbeid mellom avdelingsledere er svært verdifullt.

Samlokalisering av avdelinger i Songdalen og Søgne som alternativ til dagens organisering

I arbeidet med å se på aktuelle muligheter for samlokalisering, har alternativer med lokalisering både på Nodeland, østover mot Grim og Strai, samt vestover mot Søgne blitt vurdert.

Avdeling Grim og Strai grenser mot avdeling Songdalen fra øst, men har ikke egnede lokaler i dag, sammenfaller ikke godt geografisk, og det er lang avstand til Nodeland.

En samlokalisering med hjemmetjenesten i Søgne på Tangvall framstår som eneste reelle alternativ. På Tangvall kan det benyttes nye lokaliteter som er under bygging nå, og Tangvall er plassert sentralt både mot øst og vest for områdene som avdelingene dekker.

Når det gjelder basen i Finsland er det uansett lengre avstander til alle potensielle lokaliseringer, slik at tilgjengelige kontorfasiliteter der søkes videreført.

Saken om mulig sammenslåing med avdelingene i Søgne har skapt stort engasjement blant ansatte, og en god og grundig medvirkningsprosess har derfor vært svært viktig.

Det har blitt avholdt flere drøftingsmøter med tillitsvalgte og verneombud om alternativet med en samlokalisering på Tangvall (vedlegg 1). Ansatte er også tatt med direkte i utredningsarbeidet, blant annet med utarbeidelse av SWOT-analyser for de aktuelle alternativene. Både arbeidsmiljøene i Songdalen og Søgne har vært involvert i arbeidet.

I Songdalen er det flere synspunkter blant de ansatte i saken om samlokalisering. Mange ansatte vil få endret arbeidsvei, det knyttes følelser til en slik omstilling, og det er forståelig. Det er enkelte ansatte som har uttrykt at de ikke ønsker denne endringen.

I medvirkningsprosessene er det identifisert mange tiltak som bør ses nærmere på for å skape gode tjenester og arbeidsplasser dersom sammenslåing gjennomføres.

Uavhengig av hvilken løsning som velges, er det viktig å ha stort fokus på videre ivaretagelse av alle ansatte, og alle som ønsker det kan fortsette å jobbe i helsetjenestene i kommunen.

Sammenlikning av alternativene

Alternativet med sammenslåing på Tangvall er sett opp mot å videreføre driften slik den er i dag på Nodeland. Både tillitsvalgte, verneombud og ansatte har deltatt i prosess med å vurdere styrker, svakheter, muligheter og trusler med endringen (SWOT-analyse)

En SWOT-analyse i Songdalen fra oktober 2020 (Vedlegg 4) kan oppsummeres til følgende:

Styrker og muligheter med sammenslåing

- Det blir større fagmiljø og dermed bredere kompetanse i personalgruppen.
- Det vil være flere ansatte å spille på, større fleksibilitet og enklere å gi gode tjenester.
- En kan lettere takle svingninger med økning og nedgang i vedtakstimer, da man kan samarbeide tettere med nærliggende avdeling.
- Flere avdelingsledere samlokalisert kan samarbeide og være hverandres stedfortreder.
- Nye lokaler.
- Det er tid til å starte prosess med å etablere en ny felles kultur.
- Garasje i kjelleretasje til tjenestebiler er positivt.

Svakheter og trusler med sammenslåing

- Usikkerhet når en skal dekke et stort geografisk område med lengre reisevei og om det går ut over tiden til dokumentasjon og tid med brukerne, usikkerhet om

hvordan ansatte vil oppleve det, og om responstiden vil bli økt ved alarmer. Det ble pekt på en rekke tiltak som kan vurderes som oppfølging av dette.

- Spørsmål om hva gjør man hvis man har glemt noe på kontoret når man er i Nodeland eller Finsland. Tiltak her vil være å ha et rom/kontor i Kilen og på Songdalstunet med stasjonær pc og utstyr og der en har nok biler.
- Mindre nærhet til fastlege og apotek, men en kan benytte apotek i Søgne, og kan gå innom legesenteret på Nodeland når man kjører forbi.
- Ansatte vil få flere brukere å forholde seg til og sykepleierne kan få et større ansvarsområde.
- Noen ser på det som en svakhet at det kan bli mindre kontinuitet i et større område. Tiltak som foreslås her er å jobbe for å ha mest mulig «faste lister».

En tilsvarende SWOT-analyse i februar 2021 der avdelingene i både Søgne og Songdalen deltok, presenterte mange av de samme forholdene (Vedlegg 5). Av svakheter og trusler som ble identifisert, ble det også foreslått en rekke tiltak knyttet til involvering, kultur og ledelse, der mange av de mulige utfordringene som ble pekt på kan løses helt eller delvis med tiltak. Dette blir det viktig å følge opp i det videre arbeidet.

Bedriftshelsetjenesten som ledet arbeidet med SWOT-analysen nå i februar 2021 beskrev blant annet følgende i sin oppsummering:

«Momentene som er kommet frem i denne SWOT-analysen viser at ansattgruppen som helhet ikke er i motstand mot endringen og de bidrar konstruktivt med å finne løsninger på de identifiserte truslene som er beskrevet. Bedriftshelsetjenesten er kjent med at noen få enkeltansatte ikke ønsker samlokalisering.»

Risiko og Sårbarhetsanalyse (ROS)

Det er på bakgrunn av momentene som er framkommet i SWOT-analysene også utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (Vedlegg 6).

Analysen er også gjennomgått sammen med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Den peker på at det er relativt lav risiko med å gjennomføre en samlokalisering, mens videre drift i Songdalen har høyere risiko.

ROS-analysen kan oppsummeres som følger:

MULIG FAREMOMENT	Videreføre avdeling i Songdalen som i dag	Samle avd. i Søgne og Songdalen på Tangvall
Fare på lengre sikt for å ikke lykkes med å rekruttere personell og rett kompetanse til stillinger.	Moderat risiko	Akseptabel risiko
Fare for at hjemmetjenesten ikke har økonomiske ressurser til å utføre alle tjenester det er fattet vedtak om og som brukerne har krav på.	Høy risiko	Akseptabel risiko
Fare for at hjemmetjenesten i Songdalen ikke har hensiktsmessige lokaler	Høy risiko	Akseptabel risiko
Fare for lengre ventetid for brukerne som følge av lange kjørestander.	Akseptabel risiko	Moderat risiko
Fare for at brukerne på lang sikt ikke får levert tjenester på det nivået, eller med den kvalitet som det er fattet vedtak om og som brukerne har krav på.	Moderat risiko	Akseptabel risiko
Fare for at enkelte brukere ikke er fornøyd med kvalitet i tjenesten. (per i dag er det ikke mottatt klager om dette fra noen av brukerne)	Akseptabel risiko	Akseptabel risiko

Oppsummering

Avdelingen i Songdalen har før 2020 og i noe tid etter kommunesammenslåingen hatt høy ressursbruk sammenliknet med øvrige avdelinger i kommunen. Dette kan ikke videreføres med de budsjettrammer en har til rådighet.

Avdelingen i Songdalen er kommunens minste hjemmetjenesteavdeling, og det er en viktig grunn til at en ikke finner rom for en drift innenfor de vedtatte økonomiske rammene for innsatsstyrt finansiering.

Dersom en viderefører dagens organisering, lokalisering og drift i Songdalen, vil det være behov for betydelige tilleggsbevilgninger på opptil 65 mill. kr årlig for å gi alle avdelingene i kommunen like vilkår. Dersom en ikke sikrer like vilkår i alle avdelingene, står en i fare for å etablere ulikt nivå på tjenesten i kommunen. Dette utfordrer prinsippet om å ha like tjenester uavhengig av bosted slik at flest mulig kan bo trygt i egen bolig så lenge som mulig.

Erfaring fra gamle Søgne og Kristiansand viser at avdelinger som er lokalisert i samme lokale, sammen finner løsninger som sikrer en god faglig, fleksibel og robust drift. En sammenslåing med avdelingene i Songdalen og Søgne på Tangvall, vil kunne være en svært god løsning. En kan der ivareta brukerne slik at alle får tjenestene som det er fattet vedtak om, på samme nivå som i resten av kommunen.

Med en sammenslåing av tjenestene i nye lokaler på Tangvall kan en oppnå blant annet:

- Avdelingene kan nyttiggjøre seg felles og effektiv bruk av lokaler, som fremmer samarbeid og gir et sterkere fagmiljø som bidrar til å sikre rekruttering.
- En kan benytte personell på tvers ved svingninger, dette gir mer stabilitet i stillinger for ansatte, og mindre bruk av midlertidig arbeidskraft.
- En kan optimalisere ressurser som benyttes til ledelse.

Kvaliteten i tjenesten og tilgjengelighet for publikum skal være lik i alle deler av kommunen uavhengig av organisering og lokalisering. Dette ligger fast gjennom de vedtatte tjenestebeskrivelsene uavhengig av hvor tjenesten er lokalisert.

Forslaget om samlokalisering har vært utredet i flere grundige prosesser sammen med ansatte og ansattes representanter. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud peker på at det har vært omfattende medvirkningsprosesser der ansatte har vært involvert over tid. De peker også på viktigheten av å sikre like rammevilkår i alle kommunens avdelinger, og at en beslutning nå ikke bør utsettes. Det er en sterk anbefaling fra både administrasjonen og de tillitsvalgte å sikre at avdelingene kan bygge en felles kultur og organisasjon sammen når Kleplandstunet på Tangvall er klart til innflytting våren 2021.

Direktørens konklusjon:

Samlokalisering av avdelingene i Søgne og Songdalen framstår som nødvendig av både faglige og økonomiske årsaker, og for å sikre gode og effektive tjenester til brukerne i Songdalen også på lang sikt. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud er også på linje med direktørens klare oppfatning av at samlokalisering bør gjennomføres slik at en sikrer en samtidig innflytting når lokalene i Kleplandstunet står ferdig våren 2021.